11.10.2016

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Aihe: HE 134/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017

Autoliitto kiittää mahdollisuudesta lausua tässä asiassa.

Väylät

Maanteiden, rautateiden ja vesiväylien korjausvelka oli vuonna 2015 yhteensä noin 2,5 mrd. euroa.

Hallituksen esityksen mukainen tavoite korjausvelan kasvun hidastamiseksi on hyvä ja kannatettava asia. Tosiasia on kuitenkin se, ettei ole esitetty pidemmän aikavälin ratkaisua korjausvelan kasvun pysäyttämiseksi kestävällä tavalla. Hallituskaudella tehtävät sinänsä hyvät ja tarpeelliset toimenpiteet ovat jäämässä kertaluonteiseksi.

Tieliikenteessä kulkee noin 90 prosenttia henkilöliikenteestä ja 63 % tavaraliikenteen tonneista. Tästä huolimatta tieväylien poistot ovat olleet tarkastelukaudella 2000-2015 noin 252 milj. euroa suuremmat kuin investoinnit ja vesiväylien osalta vastaavasti noin 63 milj. euroa. Samaan aikaan rataväylien investoinnit ovat 2000-luvulla olleet noin kaksi miljardia euroa suuremmat kuin poistot. Kun vielä huomioidaan, että tieverkon tasearvo on 14,7 mrd € ja rataverkon 4,7 mrd. €, niin epäsuhta investoinneissa liikennemääriin suhteutettuna on valtava. Tästä panostuksesta huolimatta rautatieliikenteen osuus kotimaan henkilöliikenteen henkilökilometristä on pysynyt noin kuudessa prosentissa, kun henkilöautoliikenteen osuus on hiukan yli 80 prosenttia.

Korjausvelan hoitaminen edellyttää pitkäjänteisempiä ratkaisuja ja poliittista tahtoa. Ratkaisuksi on esitetty valtion tieverkon omistuksen ja ylläpidon siirtämistä valtionyhtiön hoidettavaksi. Hallintomalli ei yksin ratkaise väyläomaisuuden hoitoa ja rahoitusta. Päätöksenteon ja vastuun yhtiöittäminen sisältää paljon riskejä ja etäännyttää demokraattista päätöksentekoa ja poliittista vastuuta keskeisen yhteiskunnallisen toiminnan hoitamisesta. Liikenne- ja viestintäministeriön tavoitteena on yhtiöittäminen vuoden 2018 alusta. Tämä aikataulu ei mahdollista päätöksenteon tueksi vaadittavaa riittävän perusteellista yhteiskunnallisten vaikutusten arviointia ja poliittista keskustelua asiasta.

Verotus

Valtion menot tieliikenteeseen ovat alle miljardi euroa ja tulot vajaat kahdeksan miljardia euroa (Lähde: Finanssialan Keskusliitto, Liikennevakuutuskeskus, Tieliikenteen Kustannusarvio/Tieliikenteen Tietokeskus, Tulli, Valtion tilinpäätökset, Öljy- ja biopolttoaineala ry)

Hallitus esittää vuositasolla ajoneuvoveron korottamista 100 miljoonalla eurolla sekä liikennepolttoaineiden veron korottamista vuositasolla 100 miljoonalla eurolla. Autoveroa esitetään alennettavaksi 36 miljoona euroa.

Liikenteen energiaveroja ollaan korottamassa jo toiseen kertaan, vaikka hallitusohjelmassa ei ole mainittu korotussuunnitelmia ole mainittu lainkaan. Viime vuosina on korotettu reilusti erityisesti ajoneuvoveroa useaan otteeseen (Taulukko liitteenä). Harjoitetun veropolitiikan seurauksena erityisesti vanhempien autojen käyttäminen ja omistaminen on tullut kalliimmaksi.

Autoliitto ry
Hämeentie 105 A
PL 35
00551 Helsinki

Automobile and
Touring Club of Finland
Hämeentie 105 A, P.O.Box 35
FIN-00551 Helsinki Finland

puh. /tel. +358 9 7258 4400
fax +358 9 7258 4460
e-mail: autoliitto@autoliitto.fi
www.autoliitto.fi

trade reg. no FI02010093
reg.ass.no 108558
domicile Helsinki

Aiemmin käytössä ollut romutuspalkkiokokeilu ei ole mukana vuoden 2017 budjetissa. Tämä on valitettavaa, sillä kokeilun jatkaminen olisi mahdollistanut kattavamman ja perusteellisemman arvion tekemisen romutuspalkkion hyödyistä ja haitoista.

Liikennevalvonta ja sakotus

Hallitus esittää, että liikennevalvontaan suunnattua työaikaa kohdennetaan muuhun yleisen järjestyksen ja turvallisuuden hallintaan. Tätä valvonnan vähenemistä kompensoidaan lisäämällä automaattista liikennevalvontaa. Keskeiset liikenneturvallisuuden ongelmat ovat kuljettajan tilasta johtuvia asioita, kuten rattijuopumus, huumaantuneena ajaminen ja ajo- ja lepoaikojen rikkomukset. Näiden rikosten torjuntaan osoitetut määrärahat ovat alentumassa ensi vuonna eikä tätä voi pitää hyväksyttävänä kehityksenä.

Eduskunnan käsittelyssä on hallituksen esitys sakkojen tuplaamiseksi valtiontaloudellisista syistä. Autoliitto korostaa, että sakotuksella ei tule olla mitään tekemistä verotuksen kanssa eikä näitä asioita pidä sotkea keskenään. Sakkojen korotukset, puuttumiskynnyksen muutokset ja automaattisen nopeusvalvonnan ohjaus tulee perustua ainoastaan kriminaalipoliittisiin perusteisiin ja liikenneturvallisuuden varmistamiseen.

Kunnioittavasti,

Pasi Nieminen

Autoliitto Ry